

X. évfolyam/9. szám

2007.05.18.

2007. 19. hét

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona piaci jelentés	2	Cukor piaci jelentés	18
A gabonafélék termelői ára	5	Hazai és európai uniós körkép (Keresztessyné Mohr Katalin)	18
Kötési ár a Budapesti Értéktőzsde Árupiaci szek- cióján	7	A LIFFE fehércukor határidős árai...20	
Gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési átlagárai	11	New Yorki Tőzsde nyerscukor határidős árai.....	21
Külföldi piaci információk (Keresztessyné Mohr Katalin).....	13	Megyei cukorrépa vetésterületek Magyar- országon.....	22

Készítette:

Keményné Horváth Zsuzsanna

E-mail: Horvath.Zsuzsanna@akii.hu

Kiadó:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci-árinformációs Szolgálat

Magyarország, H-1463 Budapest Pf. 944

Telefon: (0036) 1 476 6092, Fax: (0036) 1 217

8111 Internet: www.akii.hu

Készítette:

Kemény Gábor

E-mail: Kemeny.Gabor@akii.hu

GABONAPIACI JELENTÉS

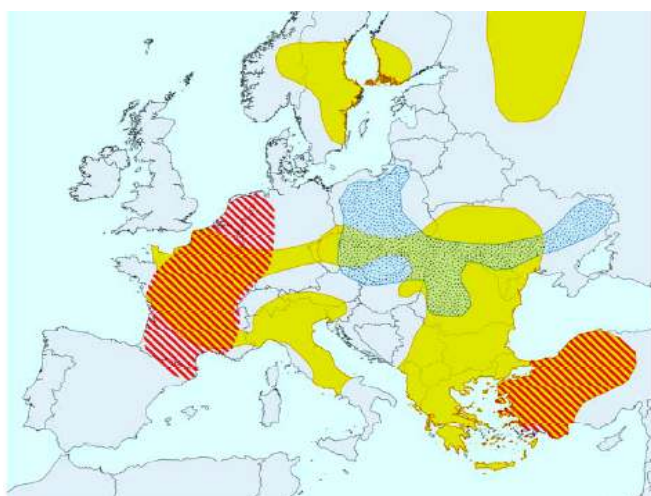
Világpiaci kitekintés

A világ búzatermelése 616,9 millió tonnára várható a 2007/2008. gazdasági évben, 22 millió tonnával többre, mint 2006/2007-ben volt. Az USA termelése 10 millió tonnával, Ausztráliáé 12 millió tonnával bővíthet. Ukrajnában és a FÁK-ban 3,5 millió tonnás növekedés várható az előző gazdasági évhez képest (12. táblázat). A 2007/2008. gazdasági évben a búzatermelés emelkedésével szemben mérsékelten növekvő fogyasztást, 7 millió tonnával csökkenő zárókészletet és a 2006/2007. évhez hasonló nagyságú exportot várnak.

A világ kukoricatermelése 766 millió tonnára emelkedhet a 2007/2008. gazdasági évben, amely 67 millió tonnás növekedést jelent a korábbi gazdasági évhez viszonyítva (13. táblázat), és az elmúlt 30 év legnagyobb termelését jelenti. A rekordtermés hátterében az USA (mintegy 50 millió tonnás), Argentína, Kanada és a Dél-Afrikai Köztársaság termelésének bővülése áll.

Közép- és Észak-Európa országaiban az áprilisi és május eleji meleg és száraz időjárás kedvezőtlenül hatott a növények fejlődésére, egyes területeken jelentős vízhiány alakult ki.

A hőmérsékleti- és csapadékviszonyok, valamint a fagyveszély alakulása 2007. május 15-én

- fagyveszély
- vízhiány
- magas hőmérséklet

Forrás: MARS bulletin-2007. május 15.

A nyugat- és dél-európai térségben (néhány régiótól eltekintve, pl. Olaszország) megfigyelhető időjárási viszonyok pozitívan hatottak az őszi és tavaszi vetésű növények fejlődésére.

Az EU-27-ben, az előző évinél magasabb búza és kukorica hozamok várhatóak, így összességében a gabonatermelés növekedése prognosztizálható a 2007/2008. gazdasági évben.

Az EU-27 gabona hozamai

tonna/ha

Gabona	2006	2007	2002-2006 átlaga	2007/2006%
Lágy búza	5,4	5,5	5,4	101,8
Durum búza	3,0	2,9	2,7	96,7
Tavaszi árpa	3,4	3,7	3,7	108,8
Őszi árpa	5,1	5,2	5,0	101,9
Kukorica	6,5	6,6	6,5	101,5
Egyéb gabona	2,9	3,0	3,2	103,4
Repce	3,0	3,0	3,0	100,0

Forrás: MARS bulletin-2007. május 15.

Egyik jelentős exportpiacunkon, Görögországban továbbra is a szárazság a meghatározó. A lágy búza hozama 16%-kal, a durum búzáé 11%-kal eshet vissza 2007/2008-ban, az előző évhez képest. A környező országok közül Szlovákiában, Ausztriában a búza hozamának csökkenésére, Csehországban, Szlovéniában emelkedésére számítanak. Romániában és Bulgáriában a nedvesség hiánya csökkentheti a búza terméskilátásokat.

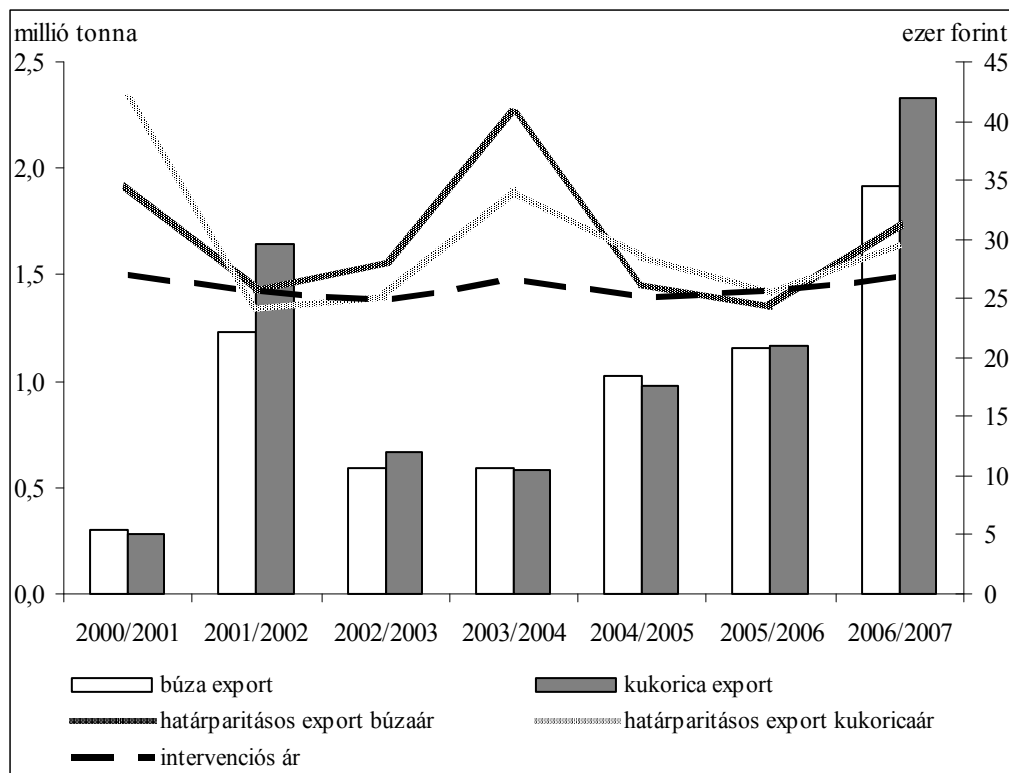
Magyarországon a búza hozamának 3,3%-os emelkedése várható (a MARS bulletinnek alapján). A tavaszi és őszi árpa esetén viszont hozamcsökkenést jeleznek a műholdas elemzések.

Az előrejelzéseket figyelembe véve, az export-import viszonyok kissé módosulhatnak a korábbi évhez képest. Ausztrália ismét vezető búza-exportőr lehet, a fekete-tengeri térség és a dél-európai országok búzatermésének kiesése viszont újabb lehetőséget jelenthet Magyarország számára búzakivitel szempontjából.

Kukorica esetén a kivitt terméskilátásán túl a bioetanol gyártás növekedése határozhatja meg. A 2007/2008. gazdasági évben a humán és egyéb ipari célú bioetanol termelés a 2006. évi 51,3 millió m³-ről 62,3 millió m³-re emelkedhet.

Az USA termelése 6,3, Brazíliaé 2,1, Kínáé 0,3, Kanadáé 0,4 millió m³-rel bővíülhet.

A hazai export alakulása

Megjegyzés: az egyes gazdasági évek az adott év júliusa és a következő év februárja közötti mennyiséget és árat jelentik.
Forrás: KSH, PÁIR

Kivitelünk a 2006/2007. gazdasági évben lényegesen nagyobb volt, mint a megelőző években (lásd a fenti ábrán). A 2002/2003. és 2003/2004. évi alacsony kivitel a gyengébb gabonatermással magyarázható. Az elmúlt két évben, hazánkban rekordtermés volt, a kivitel 73-94%-kal emelkedett. 2004/2005. és 2005/2006-ban a nagy világpiaci kínálat, a gyengébb hazai logisztika és az intervenciós lehetőség életbe lépése következtében Magyarországról 2-2,2 millió tonna búza és kukorica került exportra. 2006 júliusától 2007 februárjáig búzából 1,9 millió tonna, kukoricából 2,3 millió tonnát szállítottak ki. Búzából mintegy 600 ezer tonna jutott Indiába; Görögországba, Líbiába, Olaszországba, Bosznia-Hercegovinába 150-190 ezer tonna között volt az export. Kukoricából legtöbbit, 700 ezer tonnát Olaszországba szállítottunk. A

magas olaszországi export háttérében, a korábbi évekhez képest emelkedő olasz állatállomány (+3%) és a bioetanol üzemek bővülése áll.

A hazai határparitásos exportárak a kereslet-kínálat és az intervenciós árszint tükrében alakultak az egységes piachoz való csatlakozás óta. A jelenlegi gazdasági évben mind a termelők, mind az exportőrök az intervenciós árszint felett alakultak. A világpiaci termésbecsléseket, az erős bel- és külpiaci keresletet figyelembe véve, idén a gabonaárak a betakarítás időszakában is inkább az intervenciós ár körül, mint alatta fognak stabilizálódni.

A száraz időjárási feltételek mérsékelhetik a termést, ami szintén áremelő lehet. Az előző évi árnál magasabb piaci árakat jelez a hazai és a Chicago-i tőzsde is (3-8. ábra).

Tőzsdei árak

Az 1. és 2. ábrán 2007. I-V. hó közötti néhány kiemelt időpontban a búza és kukorica jegyzéseinek értékét és változását vizsgáljuk a 2007. és 2008. évi határidők között.

Búza esetén az említett időpontokban a 2007. és 2008. évi határidők közötti jegyzések tendenciája követi egymást, az eltérés az egyes árszintek között van. A görbék hullámzását a keresleti-kínálati viszonyok határozzák meg. Januárban viszonylag magas szinten, 170-185 dollár körül alakultak a jegyzések, az április eleji jegyzések - a déli féltekén lezajlott betakarítás utáni kínálat és az őszi termésre vonatkozó pozitív várakozások hatására - mélypontot értek el. A kedvezőtlen időjárási feltételek és a továbbra is erős kereslet ismét felfelé húzta a búzajegyzést, majd napjainkban a januári és az április végi becslés között stabilizálta.

Kukorica esetén is hasonlóan alakultak a választott időpontokban megfigyelhető árszintek, bár a görbék lefutása eltér a búza grafikonokétól. Januárban az erős kereslet 140-150 dollár között alakította a különböző határidőre vonatkozó jegyzéseket. Az USA etanol iránti kereslete januárban felhajtotta a közeli határidős árakat. Februárban a határidős jegyzések a januári görbe tendenciáját követték, azonban a bioetanol termelés növekedése következtében a jegyzések értéke erősen emelkedett. Ennek hatására az árszint elérte a vizsgált időszak (2007.I-IV. hó közötti) csúcsát. Februártól kezdve, az idei évre becsült rekord mennyiségű kukoricatermés (766 millió tonna), a várható kínálati nyomás hatására, a május 11-i különböző határidőkre vonatkozó jegyzések értékét újra 140-150 dollár körül stabilizálta.

Kukorica esetén megváltozott a görbe alakja is. A „májusi 11-i görbe” 2007. decem-

beri és az ennél közelebbi határidős jegyzéseinek értéke alacsonyabb a másik két időpontra (január és február) vonatkozó görbe értékeinél, ugyanakkor a betakarítási időszakra vonatkozó jegyzések értékei ennél az időpontnál nem esnek, hanem tovább emelkednek. Ezáltal eltűnik a januári és februári időpontok különböző határidős jegyzéseinek értékét bemutató görbékre jellemző kétcsúcsos forma. (2007. július és 2008. júliusi határidő), és a búzához hasonló, egyenletesen emelkedő görbe figyelhető meg.

Összegezve, kukorica esetén a februári magas árszintet a közvetlen erős kereslet váltotta ki. A májusi jegyzések árszintjét a 2007/2008. évi rekordkínálat csökkentette, a betakarítás időszakára vonatkozó határidők értékei azonban nem esnek, hanem emelkednek, a bioetanol termelés növekedése és a csökkenő zárókészletek hatására.

1. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 19. HÉTEN *SZÁRMAZÁSI HELY SZERINT

Megnevezés		*Szármaazási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak - Magyaro.	2007. 18. hét	2007. 19. hét	2007. 19. hét/ 2007. 18. hét (%)
Étkezési búza	tonna	-	1699,14	-	10404,48	1699,14	16,33
	Ft/t	-	31812	-	32264,87	31812,00	98,60
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	8870,72	1250	-	-	10120,72	-
	Ft/t	30483,71	30700	-	-	30510,43	-
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-	-

*Szármaazási hely, ahol a gabonát megtermelték

2. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 19. HÉTEN

Megnevezés		Országos				
		2006. 19. hét	2007. 18. hét	2007. 19. hét	2007.19. hét/ 2006. 19. hét (%)	2007. 19. hét/ 2007. 18. hét (%)
Étkezési búza	tonna	5555,71	10404,48	1699,14	30,58	16,33
	Ft/t	23361,64	32264,87	31812,00	136,17	98,60
Takarmánybúza	tonna	686,22	-	-	-	-
	Ft/t	19678,61	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	10220,43	-	10120,72	99,02	-
	Ft/t	25055,63	-	30510,43	121,77	-
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-

**AZ ÉTKEZÉSI BÚZA TERMELŐI ÁRÁNAK ALAKULÁSA
NÉHÁNY KELET-KÖZÉP- ÉS NYUGAT-EURÓPAI ORSZÁGBAN**

hetek	Észtország	Nagy-Britannia	Németország	Szlovákia	Magyarország
Ft/tonna					
1	32 650	37 060	35 080	32 440	
2	32 360	35 890	34 860	34 060	32 360
3	32 610	36 410	34 930	32 420	32 610
4	31 550			33 810	31 550
5	32 330	37 800	35 850	35 300	32 335
6	30 390	37 930	35 660	34 480	30 390
7	32 030	36 080	35 850	36 400	32 030
8	32 020	35 810	35 480	36 750	32 020
9		36 090	35 640	37 020	37 326
10		35 980	35 510	36 150	32 439
11	35 790	35 670	34 920	37 040	29 653
12	36 590	34 810	34 350	36 790	34 152
13		38 110	34 430	35 570	32 548
14	38 410	37 310	34 430	37 110	32 594
15	38 620	35 650	34 240	36 510	
16		36 680	34 290	35 960	31 780
17		36 490	34 450	36 690	
18			34 960	36 190	32 220
19		36 880	35 060		31 812

hetek	Ukrajna	Lengyelország	Kazahsztán	Bulgária	Litvánia
Ft/tonna					
1		43 610	23 860	38 070	37 460
2	30 460	44 810		37 760	37 350
3	29 500	45 860	24 050	37 510	39 310
4	29 020	46 620	23 940	37 400	36 580
5	29 680	46 910	23 400	37 870	37 490
6	29 360	47 290	23 290	37 690	39 460
7	29 210	47 120	23 350	37 820	39 770
8	28 540	46 730	22 370	37 490	38 120
9	28 730	47 350	22 600	37 530	39 890
10		47 540		37 980	39 100
11	28 540	46 840		37 030	39 360
12	27 980	45 610		36 300	37 250
13	28 780	45 730	22 690	36 290	36 900
14		45 780		36 180	38 450
15		46 060		36 090	38 300
16		46 070	22 480	34 950	37 410
17		46 080		34 790	36 770
18		46 730		35 060	38 770
19				35 000	

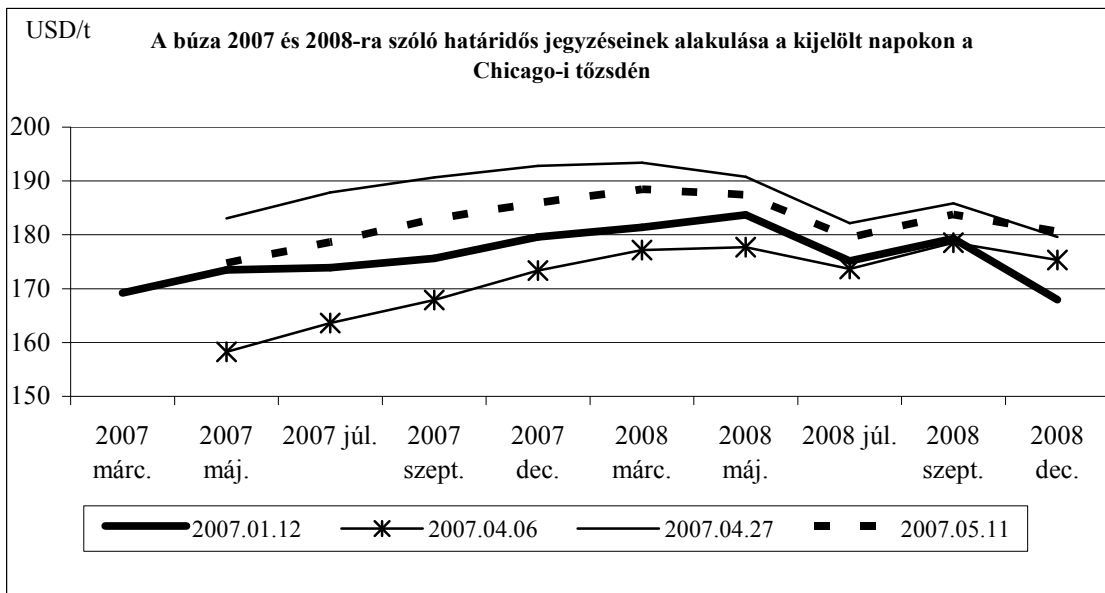
Megjegyzés-az ár a következő standardra vonatkozik:

- hektoliter súly min. 73 kg
- nedvességtartalom max. 14,5%
- idegen magtartalom max. 7%
- csírázott szemszázalék max. 4%
- Hageberg-féle esésszám min. 220

Eltérések a standardtól:

- Bulgária -hektoliter súly min. 76kg, nedvességtartalom max. 14%, idegen magtartalom max. 4%
- Csehország -hektoliter súly min 76kg, nedvességtartalom max. 14%, idegen magtartalom 6%, csírázott szemszázalék 2,5%
- Észtország -hektoliter súly 72 kg, Hageberg-féle esésszám 180, csírázott szemszázalék 3%
- Lengyelország -hektoliter súly min. 76 kg, idegen magtartalom max. 6%
- Magyarország -hektoliter súly 76 kg, csírázott szemszázalék max. 2%, Hageberg-féle esésszám 230
- Nagy-Britannia -hektoliter súly min. 76 kg, Hageberg-féle esésszám 250
- Szlovákia -hektoliter súly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%,
- Ukrajna - 12%-os fehérjetartalom, idegen magtartalom max. 8%
- Oroszország - nedvességtartalom max. 15%,

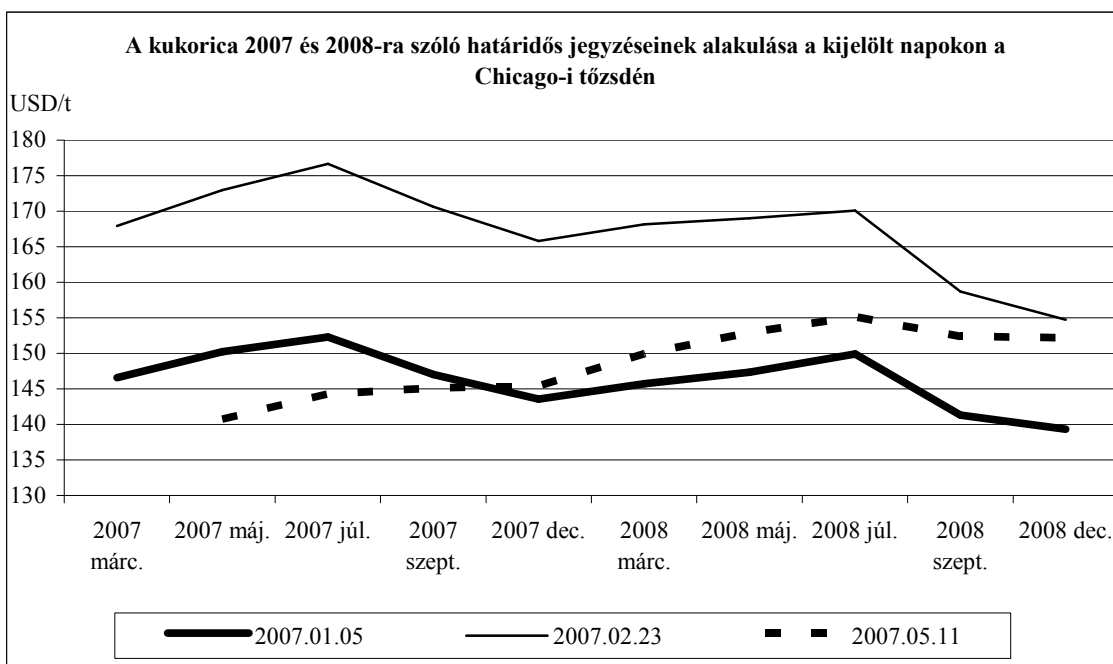
1. ábra

Megjegyzés:pl: 2007.01.12-kijelölt jegyzési nap különböző határidős árai

*CBOT-Chicago Board of Trade (US No. 2 SRW-USA 2. Soft Red Winter)

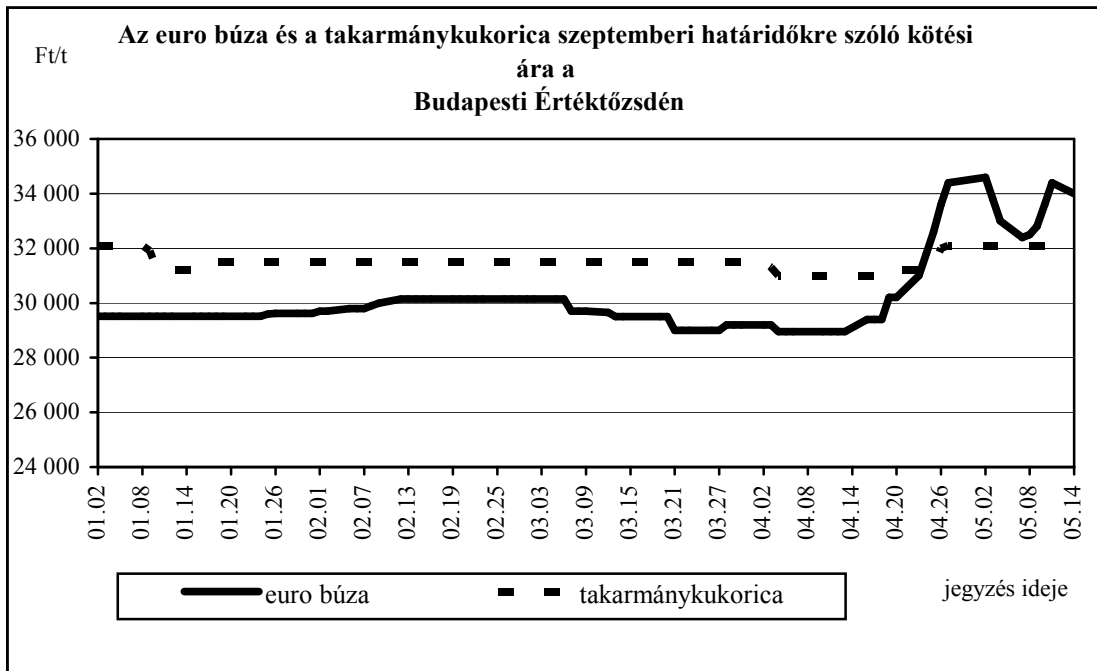
2. ábra

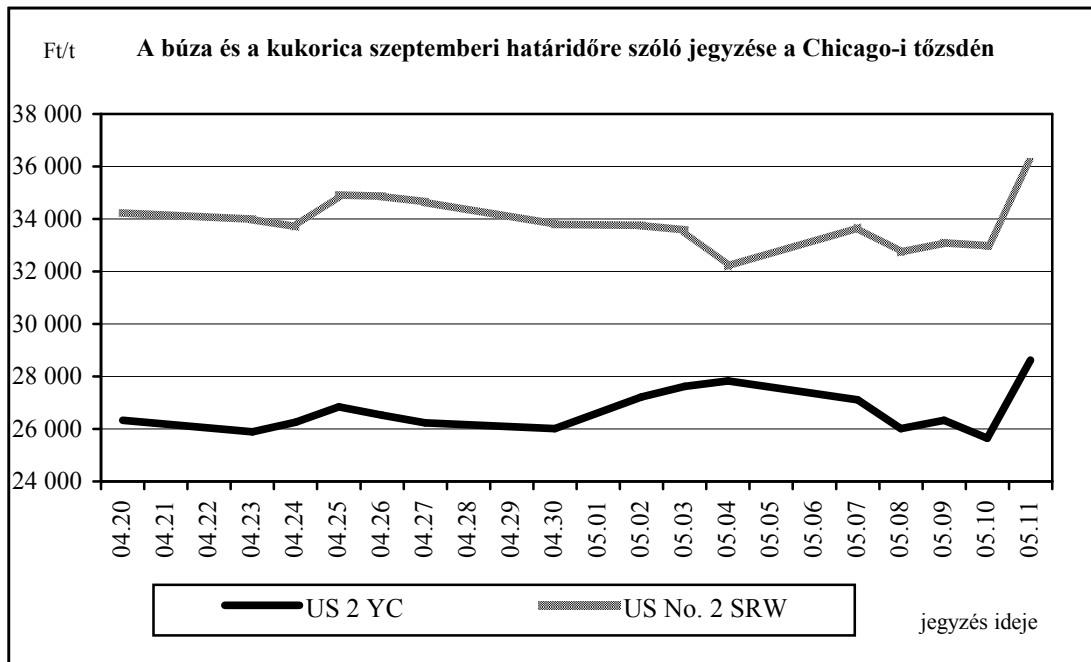
Megjegyzés:pl: 2007.01.05-kijelölt jegyzési nap különböző határidős árai

*CBOT-Chicago Board of Trade (US 2YC, Golf- USA No. 2 Yellow Corn)

3. ábra

4. ábra

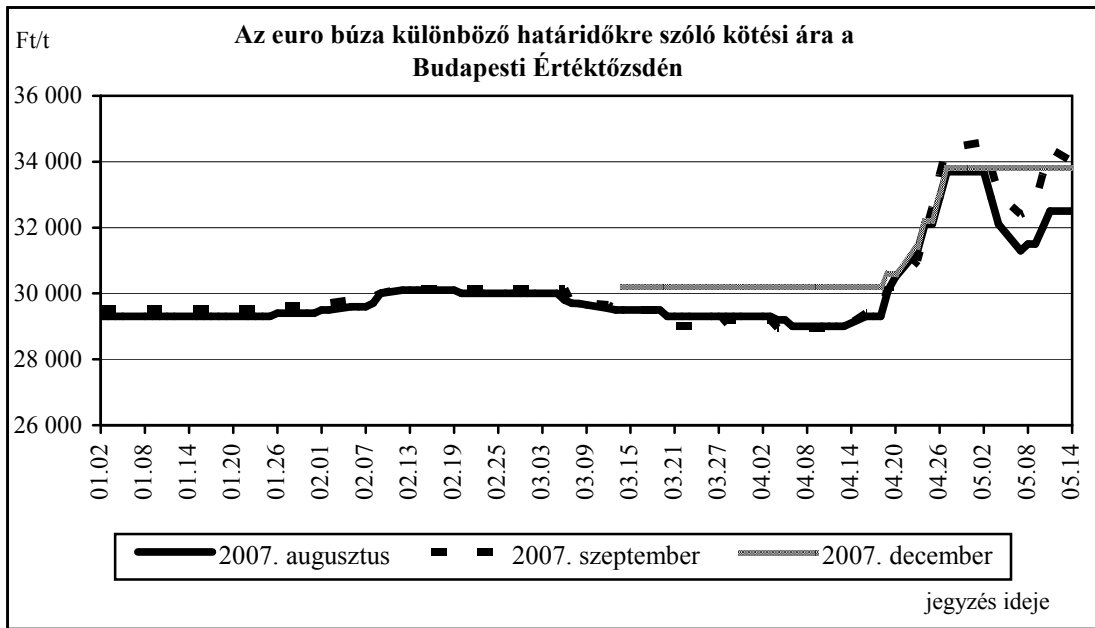

US 2 YC-USA 2. Yellow Corn

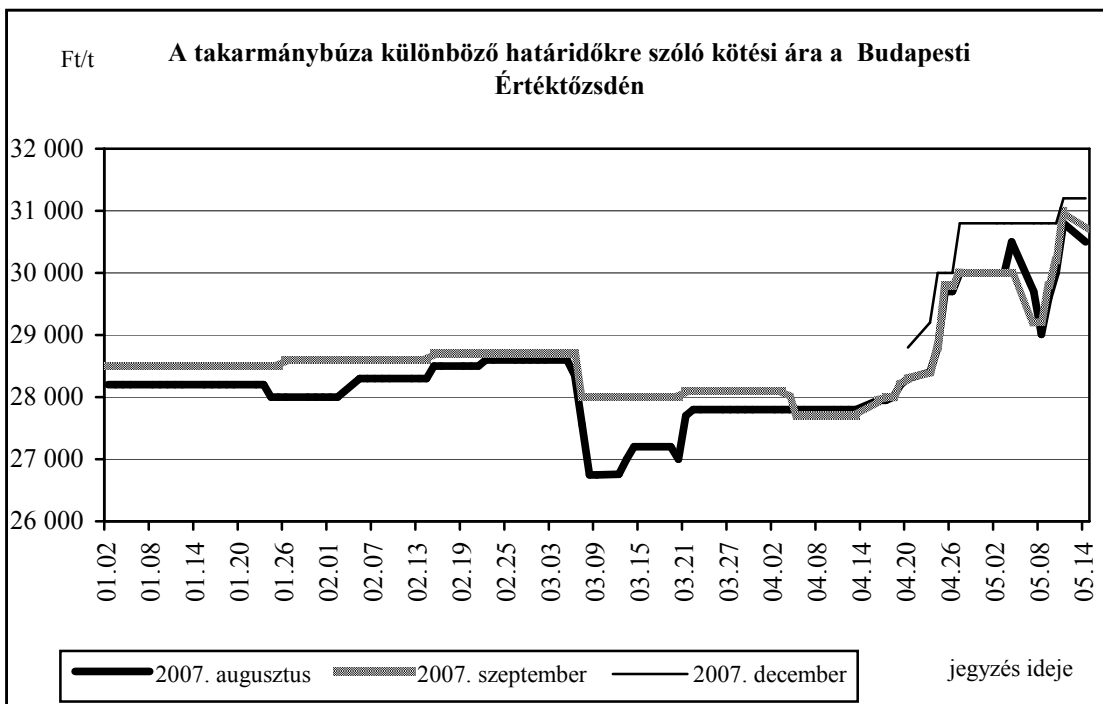
US No. 2 SRW-USA 2. Soft Red Winter

Forrás:CBOT-Chicago Board of Trade

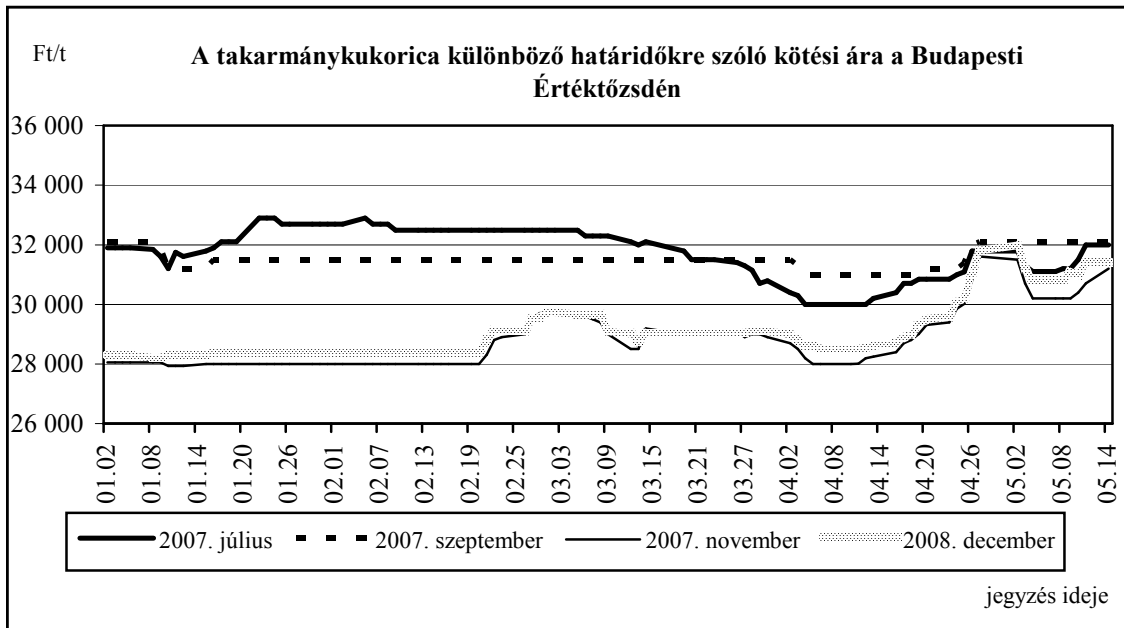
5. ábra

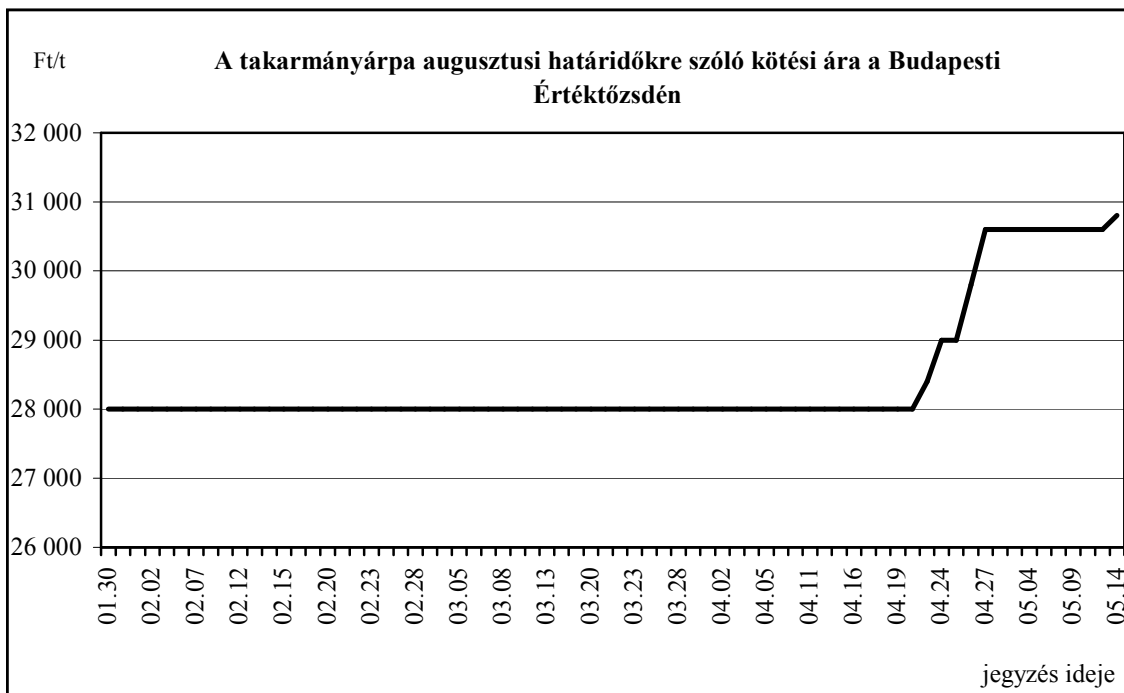
6. ábra

7. ábra

8. ábra

GABONA ALAPÚ TERMÉKEK ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRA A 19. HÉTEN

Gabonaipari termékek		Körzetek			Országos				
		Alföld	Dunántúl	Észak - Magyaró.	2006. 19. hét	2007. 18. hét	2007. 19. hét	2007.19. hét/ 2006. 19. hét (%)	2007. 19. hét/ 2007. 18. hét (%)
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	343,79	338,00	-	415,30	571,84	681,79	164,17	119,23
	Ft/kg	55,88	55,00	-	39,97	55,02	55,45	138,71	100,78
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	553,85	359,85	-	732,73	777,58	913,70	124,70	117,51
	Ft/kg	58,32	57,31	-	40,28	58,07	57,92	143,78	99,74
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	572,41	114,62	-	438,96	533,61	687,03	156,51	128,75
	Ft/kg	63,15	63,94	-	54,41	62,06	63,28	116,30	101,97
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	72,00	-	-	71,00	40,00	72,00	101,41	180,00
	Ft/kg	61,71	-	-	48,00	61,68	61,71	128,56	100,05
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	46,60	1,00	-	64,49	23,35	47,60	73,81	203,85
	Ft/kg	65,57	62,00	-	48,99	65,82	65,49	133,70	99,50
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	71,01	3,63	-	18,35	8,50	74,64	406,82	878,12
	Ft/kg	71,67	73,26	-	55,85	67,77	71,74	128,46	105,87
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	108,25	226,18	-	126,33	329,05	334,43	264,73	101,64
	Ft/kg	55,42	51,95	-	37,95	52,52	53,08	139,85	101,06
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	440,20	230,90	-	597,40	709,52	671,10	112,34	94,59
	Ft/kg	57,31	55,37	-	39,21	56,27	56,64	144,44	100,65
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	30,05	107,00	-	30,04	110,39	137,05	456,23	124,16
	Ft/kg	58,33	59,00	-	42,11	58,85	58,85	139,76	100,01
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	13,55	-	-	35,22	40,25	13,55	38,47	33,66
	Ft/kg	60,51	-	-	46,64	60,82	60,51	129,74	99,49
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	17,35	10,20	-	20,96	41,80	27,55	131,44	65,91
	Ft/kg	71,10	73,01	-	57,19	67,14	71,81	125,56	106,95

A MEGFIGYELT GABONA ALAPÚ TERMÉKEK FOGYASZTÓI ÁRA
2007. május 16.

Ft/mennyiségi egység

TERMÉKEK	KISZERELÉS	Auchan	CBA	Coop	Cora	Interspar	Match	Plus	Tesco
Finomliszt BL 55	1kg-os	81	79	84	-	-	89	99	94
Félbarna kenyér	1kg-os	99	169	-	129	-	-	-	158
4 tojásos száraztészta (Gyermelyi nagykocka fodr.)	500g	259	230	169	245	249	249	239	239
Étkezési búzadara AD	1kg-os	89	105	104	165	-	109	109	139
Fehér kenyér									
Duna kenyér	1kg-os	-	-	-	-	189	-	-	-
Első Pesti Malom Rt.	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	-
Erzsébet	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	199
Formakenyér	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	132
KREISZ alföldi	1kg-os	-	179	-	-	-	-	-	-
Saját termék	1kg-os	129	-	-	199	-	-	-	-
Tesco	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	169
Vécsey Kft.	1kg-os	-	-	-	-	-	-	189	-
Vita sütő	1kg-os	-	-	-	-	219	-	-	-

KÜLFÖLDI INFORMÁCIÓK

HATÁRIDŐS PIACOK (2007. május 11.)

6. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago *(ősz, lágy búza)			Kansas ***(ősz, kemény búza)			Minneapolis ***(tavaszi, kemény búza)			LIFFE****		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP / tonna	Ft/tonna
2007. szeptember	149,00	37 131	2007. május	177,45	32 812	2007. május	175,25	32 405	2007. május	194,17	35 904	2007. május	100,25	36 675
2007. november	152,50	38 003	2007. július	181,13	33 493	2007. július	175,16	32 389	2007. július	190,68	35 259	2007. július	101,50	37 133
2008. január	153,75	38 315	2007. szeptember	185,54	34 308	2007. szeptember	179,38	33 169	2007. szeptember	189,67	35 072	2007. november	98,25	35 944
2008. március	155,25	38 688	2007. december	188,11	34 783	2007. december	184,71	34 155	2007. december	192,15	35 530	2008. január	99,50	36 401
2008. május	155,25	38 688	2008. március	190,13	35 157	2008. március	187,37	34 647	2008. március	196,19	36 277	2008. március	101,00	36 950
2008. július	133,00	33 144	2008. május	189,21	34 987	2008. május	183,70	33 968	2008. május	195,46	36 143	2008. május	103,00	37 682

*SRW-Soft Red Winter

**HRW-Hard Red Winter

***DNS-Dark Northern Spring

**** étkezési és takarmánybúza

CBOT-Chicago Board of Trade

KCBOT-Kansas City Board of Trade

MGE-Minneapolis Grain Exchange

Kukorica

7. táblázat

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna
2007. június	165,25	41 180	2007. május	142,13	26 281
2007. augusztus	167,00	41 616	2007. július	145,37	26 880
2007. november	157,00	39 124	2007. szeptember	146,95	27 173
2008. január	159,50	39 747	2007. december	147,44	27 263
2008. március	160,50	39 997	2008. március	152,07	28 119
2008. június	165,00	41 118	2008. május	155,41	28 737

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

Repece

8. táblázat

MATIF, Párizs		
Szállítási határidő	CAD / tonna	Ft/tonna
2007. augusztus	266,25	44 245
2008. február	271,25	30 195
2007. október	276,00	30 735
2008. május	278,00	46 198

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

ÉTKEZÉSI BÚZA ÉS TAKARMÁNYKUKORICA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Étkezési búza	2006.19. hét		2007. 19. hét		
Franciaország					
Rouen	110	29 100	152	37 460	május
La Pallice	112	29 629	151	37 327	május
* Creil	108	28 571	143	35 236	május
Németország					
Hamburg	121	31 992	154	38 053	május
Würzburg	118	31 199	152	37 436	május
Köln	125	33 050	162	40 030	május
Drezda	115	30 406			május
Dánia					
Koppenhága	158	41 847			május
Olaszország					
Milánó					május
Bologna					május
Belgium					
Brüsszel	125	32 918			május
Spanyolország					
**Barcelona	141	37 280			május
Ausztria					
Bécs	110	28 952			május
Finnország					
Nokia					május
Takarmánykukorica					
Franciaország					
*Creil	117	30 951	150	36 966	május
Bordeaux/Bayonne	121	31 876	157	38 819	május
La Pallice	121	32 008	157	38 745	május
Németország					
Hamburg	135	35 694	177	43 737	május
Olaszország					
Bologna					május
Spanyolország					
**Barcelona	144	38 074			május

*FOB - Free on Board-bérméntesen a hajó fedélzetére rakva

** - import búzaár

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

10. táblázat

TAKARMÁNYBÚZA ÉS TAKARMÁNYÁRPA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Takarmányárpa	2007. 19. hét		
Anglia			
Kelet-Anglia	143	35 362	május
Franciaország			
Rouen	140	34 495	május
La Pallice	128	31 629	május
* Creil	136	33 507	május
Németország			
Hamburg	147	36 324	május
Hannover	140	34 594	május
München	141	34 841	május
Drezda	135	33 235	május
Dánia			
Koppenhága			május
Olaszország			
Bologna			május
Belgium			
Brüsszel			május
Spanyolország			
Barcelona			május
Ausztria			
Bécs	143	35 335	május
Finnország			
Raisio	119	29 343	május
Takarmánybúza			
Franciaország			
*Creil	142	35 113	május
Németország			
Hamburg	154	38 053	május
Dánia			
Koppenhága			május
Belgium			
Brüsszel			május

*FOB - Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

A VILÁG BÚZA TERMELÉSÉNEK, FOGYASZTÁSÁNAK, ZÁRÓKÉSZLETÉNEK ÉS EXPORTJÁNAK ALAKULÁSA

millió tonna

ORSZÁG	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008*
						MAJUS
TERMELES						
Argentína	12,3	14,5	16,0	14,5	14,2	12,8
Ausztrália	10,1	26,1	22,6	25,0	10,5	22,1
Kanada	16,2	23,6	25,9	26,8	27,3	24,5
Kína	90,3	86,5	92,0	97,5	103,5	100,0
EU-27	132,6	110,6	146,9	132,4	124,8	127,3
India	71,8	65,1	72,2	68,6	69,4	73,7
Irán	12,5	13,5	14,5	14,5	14,8	15,0
Kazahsztán	12,6	11,0	10,0	11,0	13,5	12,5
Pakisztán	18,2	19,2	19,5	21,6	21,7	21,8
FÁK	50,6	34,1	45,4	47,7	44,9	48,5
Törökország	16,8	16,8	18,5	18,5	17,5	17,0
Ukrajna	20,6	3,6	17,5	18,7	14,0	17,5
USA	43,7	63,8	58,7	57,3	49,3	59,2
Világ	567,6	554,6	629,1	621,8	594,0	616,9
FOGYASZTÁS						
Algéria	6,7	6,8	7,3	7,5	7,6	7,7
Ausztrália	6,2	6,0	6,2	6,4	7,2	6,7
Brazília	9,9	9,8	10,2	10,8	10,4	10,6
Kanada	8,2	7,6	9,4	9,2	10,9	9,5
Kína	105,2	104,5	102,0	101,0	101,0	99,5
Egyiptom	12,8	13,3	14,2	14,8	15,6	15,8
EU-27	125,0	115,1	123,2	127,5	125,7	124,0
India	74,3	68,3	72,8	70,0	74,0	75,7
Irán	14,4	14,3	14,7	15,0	15,3	15,6
Kazahsztán	6,8	6,8	7,4	7,4	7,8	7,8
Marokkó	6,2	6,4	6,6	6,8	7,2	7,0
Pakisztán	18,4	19,1	20,0	21,5	21,9	22,0
FÁK	39,3	35,5	37,4	38,4	36,8	36,9
Törökország	16,8	16,8	16,8	16,1	16,7	16,4
Ukrajna	14,5	9,0	11,7	12,5	11,5	11,9
USA	30,4	32,5	31,8	31,2	32,0	33,8
Világ	603,7	588,3	609,8	624,4	622,2	623,9
ZÁRÓKÉSZLET						
Ausztrália	3,1	5,4	7,1	9,8	2,6	3,6
Kanada	5,7	6,1	7,9	9,7	6,9	5,7
Kína	60,4	43,3	38,8	34,9	35,4	34,4
EU-27	18,5	11,5	27,5	23,4	14,3	12,6
USA	13,4	14,9	14,7	15,5	11,2	12,8
Világ	165,7	131,9	151,2	148,6	120,4	113,4
EXPORT						
Argentína	6,3	7,3	13,5	8,3	10,5	8,5
Ausztrália	10,9	15,1	15,8	15,2	12,0	13,5
Kanada	9,4	15,5	15,1	15,6	19,5	16,5
EU-27	18,1	9,8	14,7	15,7	14,0	12,0
Kazahsztán	6,2	4,1	2,7	3,0	5,5	5,5
FÁK	12,6	3,1	8,0	10,7	10,5	12,5
Ukrajna	6,569	66	4,351	6,461	2,8	5,5
USA	22,8	32,3	28,5	27,4	24,5	26,5
Világ	107,1	103,4	112,3	112,5	109,8	109,8

*becslés

Forrás: USDA, 2007. május 7.

**A VILÁG KUKORICA TERMELÉSÉNEK, FOGYASZTÁSÁNAK, ZÁRÓKÉSZLETÉNEK ÉS
EXPORTJÁNAK ALAKULÁSA**

millió tonna

ORSZÁG	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008*
						MAJUS
TERMELES						
Argentína	15,5	15,0	20,5	15,8	22,0	24,0
Brazília	44,5	42,0	35,0	41,7	49,5	50,0
Kanada	9,0	9,6	8,8	9,5	9,3	11,5
Kína	121,3	115,8	130,3	139,4	143,0	146,0
EU-27	57,7	47,9	66,5	61,2	55,2	55,4
India	11,1	15,0	14,2	14,7	13,9	15,5
Mexikó	19,3	21,8	22,1	19,5	22,0	23,2
Dél-Afrikai Köztársaság	9,7	9,7	11,7	6,9	6,5	10,5
Ukrajna	4,2	6,9	8,8	7,2	6,4	7,0
USA	227,8	256,3	299,9	282,3	267,6	316,5
Világ	603,0	626,7	714,1	695,6	697,7	766,5
FOGYASZTÁS						
Argentína	4,1	4,4	5,2	6,2	7,0	7,2
Brazília	35,8	36,3	38,5	39,5	41,0	42,0
Kanada	12,6	11,2	10,3	10,9	11,5	13,1
Kína	125,9	128,4	131,0	137,0	143,0	148,0
Egyiptom	10,9	9,2	11,3	10,1	10,4	10,4
EU-27	57,6	55,8	63,2	61,5	58,9	60,3
India	12,0	13,5	13,9	14,2	13,7	15,1
Japán	16,8	17,2	16,5	16,7	16,5	16,2
Kórea	8,8	8,7	8,7	8,6	9,3	9,2
Mexikó	24,7	26,4	27,9	27,9	30,3	33,3
Nigéria	5,2	5,5	6,3	6,8	7,6	8,8
Dél-Afrikai Köztársaság	8,5	8,7	9,7	8,5	8,8	8,9
USA	200,7	211,6	224,6	231,7	238,1	266,5
Világ	627,7	648,4	687,3	703,9	726,9	769,4
ZÁRÓ KÉSZLET						
Brazília	6,3	7,9	4,2	3,0	5,4	7,2
Kanada	1,1	1,1	1,8	2,0	1,6	1,4
Kína	65,0	44,9	36,6	35,3	30,9	26,0
EU-27	5,5	3,0	8,1	9,9	10,4	8,7
Mexikó	3,3	4,5	4,5	2,7	2,9	3,0
Dél-Afrikai Köztársaság	2,4	3,0	3,2	2,0	375,0	1,5
USA	27,6	24,3	53,7	50,0	23,8	24,1
Világ	125,6	103,9	130,7	122,4	93,2	90,3
EXPORT						
Argentína	12,3	10,4	13,8	10,7	13,0	17,0
Brazília	3,2	5,8	1,4	2,8	5,8	6,5
Kína	15,2	7,6	7,6	3,7	4,5	3,0
USA	40,9	48,8	45,3	56,2	55,0	50,0
Világ	76,9	79,1	76,0	82,7	84,4	83,8

*becslés

Forrás: USDA, 2007. május 7.

Világpiaci helyzet

Áprilisban tovább folytatódott a cukor árának esése, amit csak a fehércukor közelebbi határidőinél megfigyelhető dinamikus áremelkedés akasztott meg egy időre. Az átmeneti áremelkedés nem a kínálatcsökkenésre vezethető vissza, hanem a fuvarozási díjak ezen határidőkre megfigyelhető jelentős emelkedésére. Emiatt ezekre a határidőkre visszafogottabbá vált a termelői kínálat (sokan nem vállalták fel a szállítással járó többletköltséget). A brazil rekordtermés, a jelenleg is bőséges készletek és a szubvencionált indiai cukorexport beindulása miatt további árcsökkenésre lehet számítani.

Hazai és európai uniós körkép

Az Európai Unióban új fejlemény, hogy a Bizottság módosítani akarja a 2005 végén elfogadott új cukorrendtartást, amely alapján a cukorpiac a 2006/07-es gazdasági évtől működött. A rendtartás fő célja a versenyképtelen gyártók kártérítés melletti kivétele a piacról azelőtt, hogy az uniós cukorpiac megnyílna a legszegényebb országok termelői előtt. Mivel azonban a várt 6 millió tonnás kvótavisszaadás helyett eddig csak 2,2 millió tonna cukorkvótát tudott 'visszavásárolni' az unió, módosítani kívánja a rendeletet. Ennek lényege, hogy 10%-ban korlátoznák a kvótavisszaadásért járó támogatásból való termelői részesedést (Magyarországon a kabai gyár bezárásakor 27%-ot sikerült elérni), így megszűnne a gyártók bizonytalansága afelől, hogy mekkora összeghez jutnak hozzá a cukorgyár bezárásakor. A termelői szervezetek már meg is kezdték tiltakozó akcióikat e kitétel módosítása ellen.

További változást jelent, hogy azoknak a gyártóknak, amelyek 2008/2009-ig lemondanak a kvótájukról, nem kell átstrukturálási hozzájárulást (ezekből a befizetésekből finanszírozza az unió a kvóta-visszavásárlást) fizetniük. Amennyiben 2010-ig nem sikerül 6 millió tonnával csökkenteni az uniós kvótát, akkor olyan kvótavágásra kerül sor, melyben azokat az államokat éri majd kisebb kvótacsökkentés, amelyek már adtak vissza kvótát.

Magyarországon kissé késtek a cukorrépa vetések, mivel a cukorgyártók és a cukortermelők között elhúzódtak a szerződéskötési tárgyalások. A kései vetés és az áprilisi szárazság kedvezőtlenül érintette a növényeket, és nagy kérdés, hogy a május eleji esők mennyire tudták enyhíteni a kedvezőtlen tavaszi időjárás okozta károkat, és mindez hogyan fogja befolyásolni a termésátlagokat. Ebben az évben nem csak csökkent (több, mint 6%-kal kell csökkenteni a hazai cukortermelést a meglévő kvótahoz képest), de jelentősen átalakult a cukorrépa vetésterületének megyei eloszlása (5. ábra, 1. táblázat).

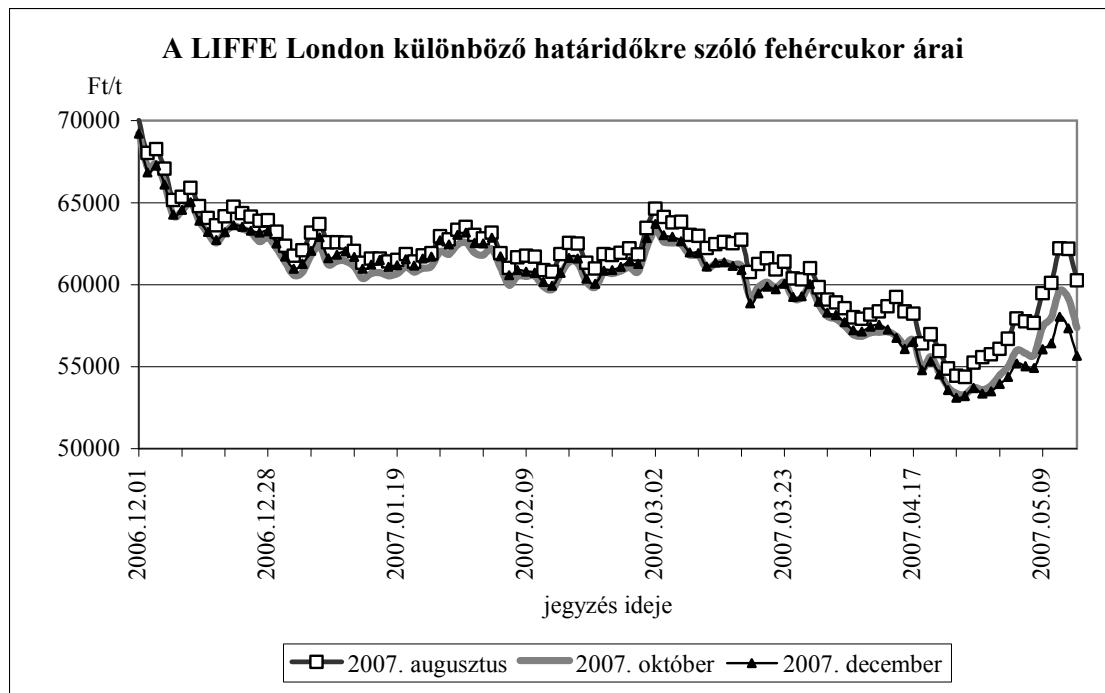
A legnagyobb változások az alföldi régióban történtek, ahol a kabai cukorgyár bezárása miatt drasztikusan csökkent mind a hajdú-bihari, mind a békési vetésterület. Az ezekben a megyékben megmaradó vetésekről lekerülő termést nagy valószínűséggel a szerencsi és szolnoki gyárba viszik el, de nem elképzelhetetlen a határon túli nagyváradi gyárral való szerződéskötés sem. A szerencsi gyár felvevőkörzetébe tartozó Borsod és Szabolcs megyékben kissé még nőtt is a vetésterület, ami magyarázható a cukorgyárak szállítási költséget minimalizálni kívánó törekvésével.

Nehezen magyarázható azonban a szolnoki gyár közvetlen szomszédságába tartozó Jász-Nagykun-Szolnok megyei területcsökkenés. Valószínűleg az ebben az évben várható jelentős áresés miatt a kevésbé hatékony térségi termelők már nem szerződtek le a gyárral a cukorrépa-termelésre. A Pest, Csongrád és Bács-Kiskun megyei vetésterületek alapvetően nem változott, nagyrészt a szolnoki gyárba tudnak szállítani.

A Dunántúlon gyakorlatilag nem történt lényeges változás, csupán Vasban, Zalában csökkent jelentősen a terület, ez elsősorban a szlovéniai cukorgyár bezárásával magyarázható. A baranyai területcsökkenés pedig a horvátországi cukorgyárak uniós répaárhoz hasonlóan csökkenő árával magyarázható, amit a magyar termelők sok esetben már nem tudtak elfogadni, így nem történt meg a szerződéskötés sem.

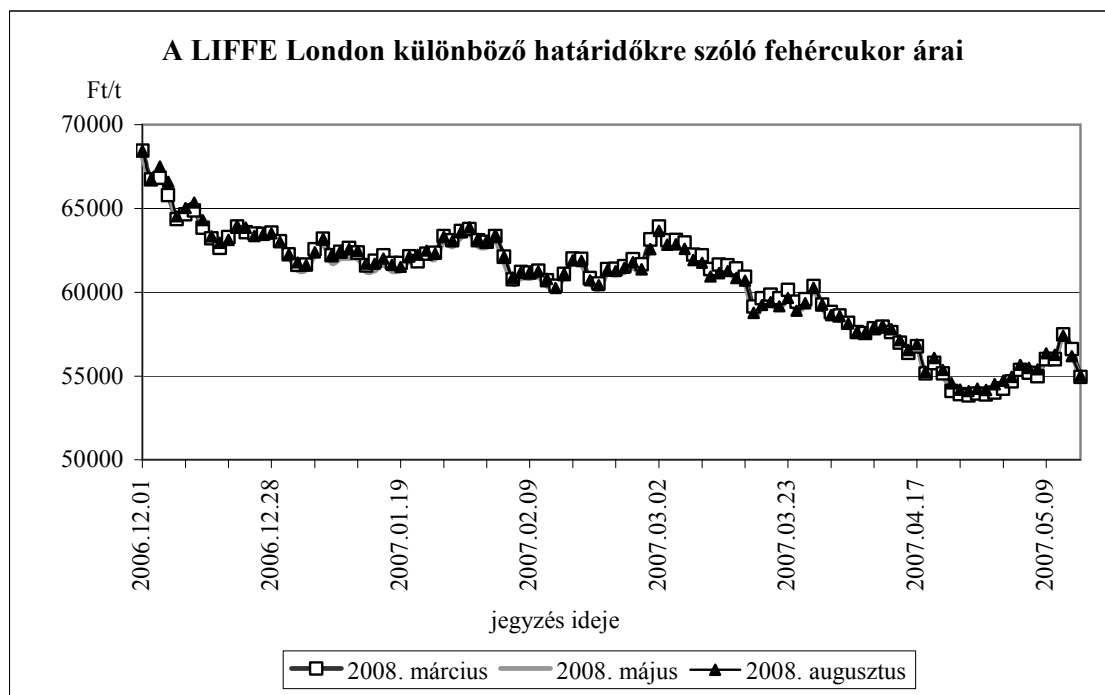
Áprilisban csökkent a cukor fogyasztói ára, ami a hazai és külföldi cukorgyárak közötti verseny éleződésének tudható be (6. ábra). Várhatóan további árcsökkenésre lehet számítani.

1. ábra

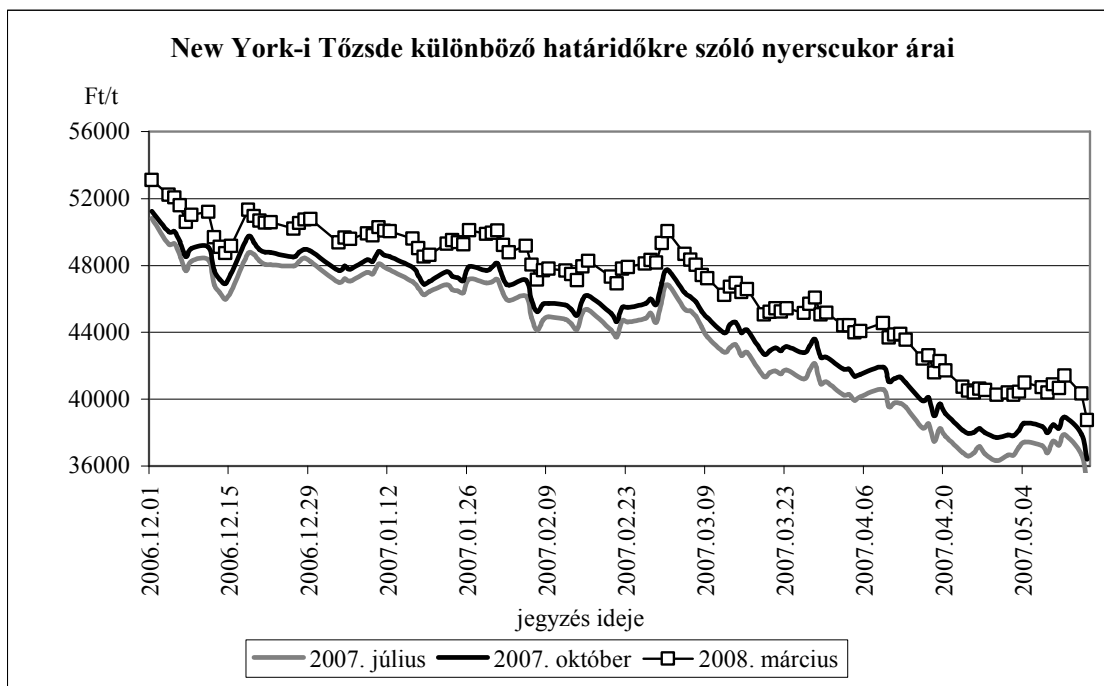
Forrás: International Financial Futures Exchange London

2. ábra

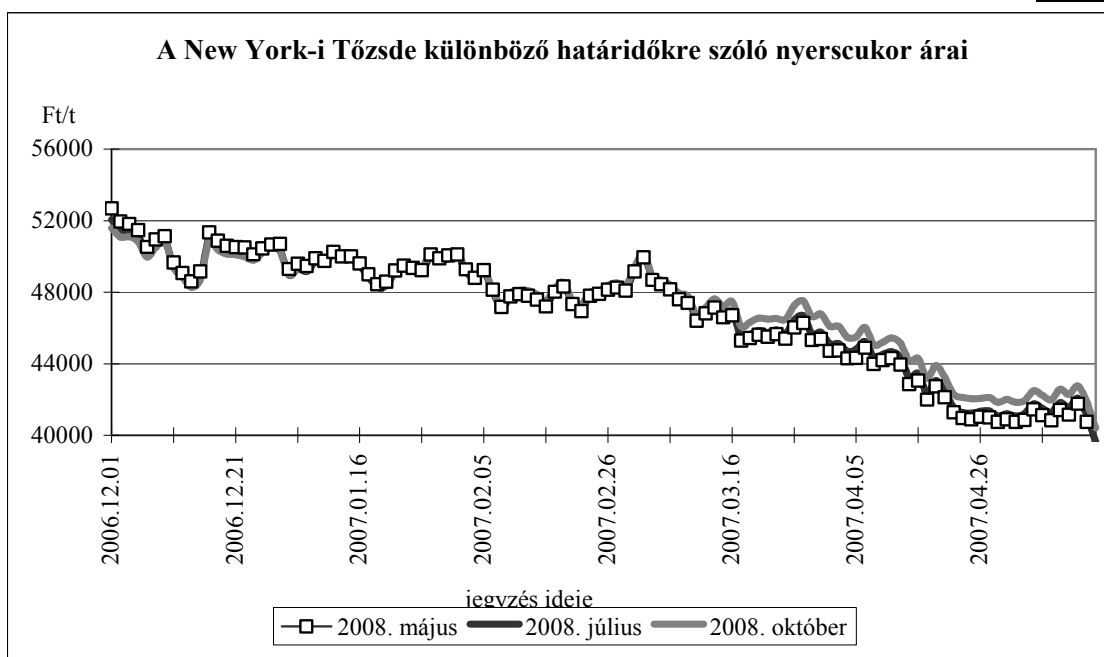
Forrás: International Financial Futures Exchange London

3. ábra

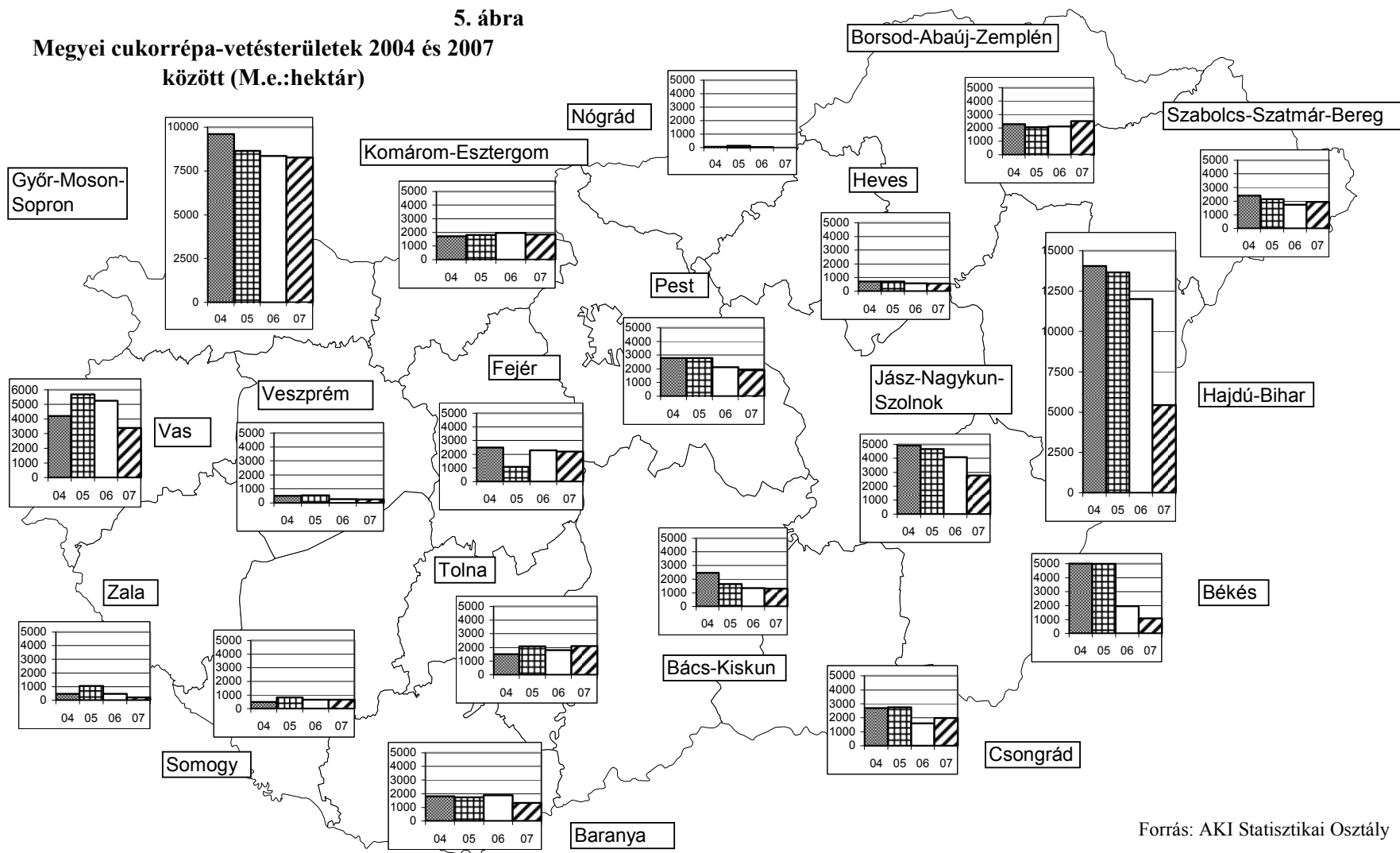
Forrás: NCSC-New York Sugar, Cotton, Cocoa, Coffee

4. ábra

Forrás: NCSC-New York Sugar, Cotton, Cocoa, Coffee

5. ábra
Megyei cukorrépa-vetésterületek 2004 és 2007
között (M.e.:hektár)

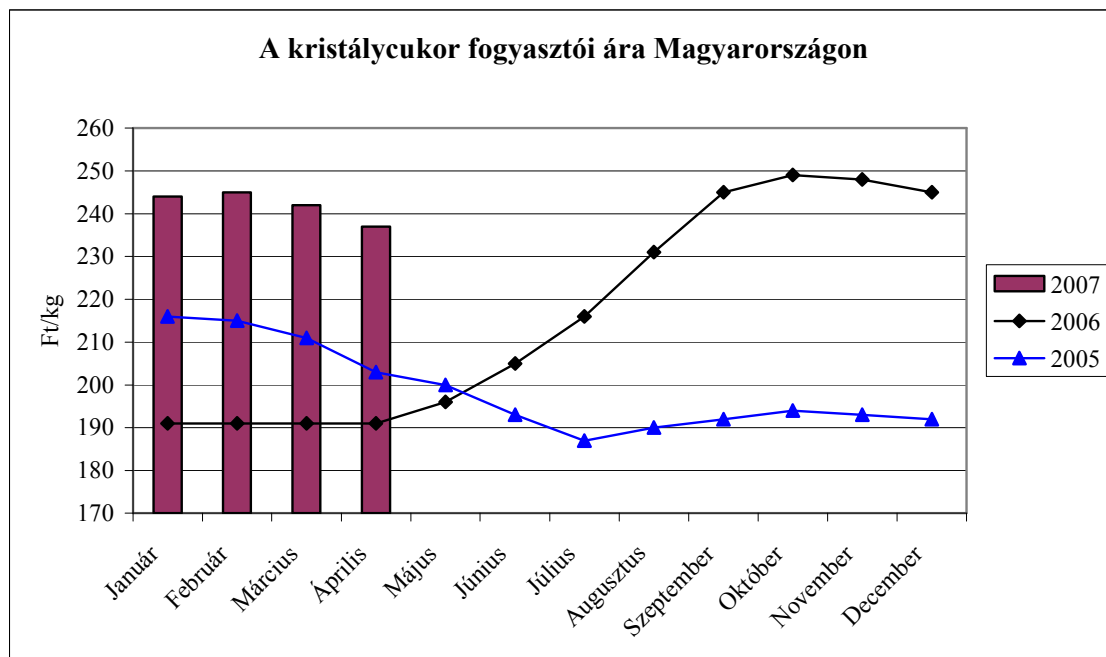
Forrás: AKI Statisztikai Osztály

A cukorrépa megyei vetésterületének változása 2006-2007-ben

Megyék	2007	2006	2001-2006 átlaga	2007/2006	2007/hatéves átlag
	M.e.: hektár			M.e.: százalék	
Pest	1887	2121	2704	89,0%	69,8%
Fejér	2184	2288	2187	95,5%	99,9%
Komárom-Esztergom	1830	1958	2020	93,5%	90,6%
Veszprém	250	270	418	92,6%	59,8%
Győr-Moson-Sopron	8278	8354	8599	99,1%	96,3%
Vas	3390	5250	4286	64,6%	79,1%
Zala	200	460	327	43,5%	61,2%
Baranya	1318	1895	1682	69,6%	78,4%
Somogy	650	677	680	96,0%	95,6%
Tolna	2095	1809	1849	115,8%	113,3%
Borsod-Abaúj-Zemplén	2504	2101	1979	119,2%	126,5%
Heves	550	565	812	97,3%	67,7%
Nógrád	0	25	141	0,0%	0,0%
Hajdú-Bihar	5435	12000	13610	45,3%	39,9%
Jász-Nagykun-Szolnok	2785	4099	4829	67,9%	57,7%
Szabolcs-Szatmár-Bereg	1944	1733	2188	112,2%	88,8%
Bács-Kiskun	1300	1340	2169	97,0%	59,9%
Békés	1074	1960	4590	54,8%	23,4%
Csongrád	1975	1610	2542	122,7%	77,7%

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

6. ábra

Forrás: KSH